

Vērtēšanas kritēriji pieteikumiem konkursā "Zaļā izcilība 2023"**1. Vērtēšanas kritēriji pieteikumiem "Zaļā izcilība 2023", ja operators ir saņēmis A, B vai C kategorijas piesārņojošas darbības atļauju:****1.1. PIETEIKUMS:**

- 1.1.1. iesniegtais pieteikuma pamatojums, kāpēc izvirzītais pretendents, būtu pelnījis saņemt šo balvu (vērtēšana: 0 – pamatojums nav pietiekams; 2 – pamatojums ir pietiekams). Ja šajā kritērijā vērtējums ir 0, tad pieteikums tiek noraidīts;
- 1.1.2. pieteikuma iesniedzējs (vērtēšana: 0 – iesniedzis pats komersants, 2 – iesniegusi cita organizācija).

1.2. ATTĪSTĪBA:

- 1.2.1. operators ir ieviesis standartu ISO 14 001 „Vides vadības sistēma” vai operators ir reģistrēts Eiropas Savienības Vides pārvaldības un audita sistēmas (EMAS) reģistrā (vērtēšana: 0 – nav, 3 – ir);
- 1.2.2. operators ir novērtējis iespējamos piesārņojumu draudus/ savas darbības draudus, ietekmes uz vidi riskus un veicis attiecīgus pasākumus to novēršanai (vērtēšana: 1 - labi, 2 - ļoti labi, 3 – izcili);
- 1.2.3. operators ir ieviesis kādus labākos pieejamos tehniskos paņēmienus vai tīrākas ražošanas pasākumu (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 1.2.4. operators īsteno pasākumus pārejai uz aprites ekonomiku, piemēram, atkritumu pārvēršanai par resursiem, noslēgtu materiālu ciklu veidošanai un otrreizējo izejvielu izmantošanai, ilgtspējīga patēriņa veicināšanai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 1.2.5. operators sazinās ar Valsts vides dienestu digitālā vidē/ izmanto e-pakalpojumus (vērtēšana: 1 – dažreiz sazinās, 2 – izmanto e-pakalpojumus, 3 – sazinās digitāli un izmanto e-pakalpojumus);
- 1.2.6. operators īsteno aktivitātes uzņēmuma darbinieku vides apziņas veidošanā (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

1.3. SADARBĪBA un SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA:

- 1.3.1. operators Valsts vides dienestam sniedz visu pieprasīto informāciju pēc būtības un noteiktajos termiņos (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 1.3.2. operators regulāri informē sabiedrību par savu piesārņojošo darbību, sniedzot monitoringa datu (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 1.3.3. operators īsteno izglītojošus pasākumus, lai veicinātu sabiedrības izpratni par savu piesārņojošo darbību un tās ietekmi uz sabiedrības dzīves kvalitāti (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 1.3.4. operators īsteno pasākumus, lai veicinātu klientu izpratni par videi draudzīgu rīcību (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

1.4. ATBILSTĪBA vides prasībām:

- 1.4.1. operators ievēro vides aizsardzības normatīvos aktus, Valsts vides dienestam izsniegtās atļaujas nosacījumus, kā arī termiņus iesniegumu iesniegšanai un valsts statistisko pārskatu iesniegšanai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 1.4.2. par operatora darbību nav saņemtas pamatotas sūdzības no iedzīvotājiem (vērtēšana: 1 – ir saņemtas >3 sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 2 – saņemtas <3 sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 3 – nav saņemtas sūdzības).

2. Vērtēšanas kritēriji pieteikumiem "Zaļā izcilība 2023" operatoriem, kuriem izsniegta atkritumu apsaimniekošanas atļauja:

2.1. PIETEIKUMS:

- 2.1.1. iesniegtais pieteikuma pamatojums, kāpēc izvirzītais pretendents, būtu pelnījis saņemt šo balvu (vērtēšana: 0 – pamatojums nav pietiekams; 2 – pamatojums ir pietiekams). Ja šajā kritērijā vērtējums ir 0, tad pieteikums tiek noraidīts;
- 2.1.2. pieteikuma iesniedzējs (vērtēšana: 0 – iesniedzis pats komersants, 2 – iesniegusi cita organizācija).

2.2. ATTĪSTĪBA:

- 2.2.1. operators ir ieviesis standartu ISO 14 001 „Vides vadības sistēma” vai operators ir reģistrēts Eiropas Savienības Vides pārvaldības un audita sistēmas (EMAS) reģistrā (vērtēšana: 0 – nav, 3 – ir);
- 2.2.2. operators ir novērtējis iespējamās savas darbības draudus, ietekmes uz vidi riskus un veicis attiecīgus pasākumus to novēršanai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 2.2.3. operators ir ieviesis kādus labākos pieejamos tehniskos paņēmienus vai tīrākas ražošanas pasākumu (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 2.2.4. operators īsteno pasākumus pārejai uz aprites ekonomiku, piemēram, atkritumu pārvēršanai par resursiem, noslēgtu materiālu ciklu veidošanai un otrreizējo izejvielu izmantošanai, ilgtspējīga patēriņa veicināšanai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 2.2.5. operators sazinās ar Valsts vides dienestu digitālā vidē/ izmanto e-pakalpojumus (vērtēšana: 1 – dažreiz sazinās, 2 – izmanto e-pakalpojumus, 3 – sazinās digitāli un izmanto e-pakalpojumus);
- 2.2.6. operators īsteno aktivitātes uzņēmuma darbinieku vides apziņas veidošanā (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

2.3. SADARBĪBA un SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA:

- 2.3.1. operators Valsts vides dienestam sniedz visu pieprasīto informāciju pēc būtības un noteiktajos termiņos (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 2.3.2. īsteno izglītojošus pasākumus, lai veicinātu sabiedrības izpratni par atbildīgu atkritumu apsaimniekošanu (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 2.3.3. operators īsteno pasākumus, lai veicinātu klientu izpratni par videi draudzīgu rīcību/ par atbildīgu atkritumu apsaimniekošanu (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

2.4. ATBILSTĪBA vides prasībām:

- 2.4.1. operators ievēro vides aizsardzības normatīvos aktus, Valsts vides dienesta izsniegtās atļaujas nosacījumus, kā arī termiņus iesniegumu iesniegšanai un valsts statistisko pārskatu iesniegšanai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 2.4.2. par operatora darbību nav saņemtas pamatotas sūdzības no iedzīvotājiem (vērtēšana: 1 – ir saņemtas >3 sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 2 – saņemtas <3 sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 3 – nav saņemtas sūdzības).

3. Vērtēšanas kritēriji pieteikumiem "Zaļā izcilība 2023" operatoriem, kuri veic darbības ar jonizējošā starojuma avotiem:

3.1. PIETEIKUMS:

- 3.1.1. iesniegtais pieteikuma pamatojums, kāpēc izvirzītais pretendents, būtu pelnījis saņemt šo balvu (vērtēšana: 0 – pamatojums nav pietiekams; 2 – pamatojums ir pietiekams). Ja šajā kritērijā vērtējums ir 0, tad pieteikums tiek noraidīts;
- 3.1.2. pieteikuma iesniedzējs (vērtēšana: 0 – iesniedzis pats komersants, 2 – iesniegusi cita organizācija).

3.2. ATTĪSTĪBA:

- 3.2.1. operators īsteno pasākumus radiācijas drošības optimizācijai - darbinieku, iedzīvotāju vai pacientu (ja attiecināms) aizsardzības optimizācijas pasākumus (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 3.2.2. operators sazinās ar Valsts vides dienestu digitālā vidē/ izmanto e-pakalpojumus (vērtēšana: 1 – dažreiz sazinās, 2 – izmanto e-pakalpojumus, 3 – sazinās digitāli un izmanto e-pakalpojumus);
- 3.2.3. operators īsteno aktivitātes, lai veicinātu radiācijas drošības kultūru uzņēmumā (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

3.3. SADARBĪBA un SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA:

- 3.3.1. operators sniedz visu pieprasīto informāciju pēc būtības un noteiktajos termiņos (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 3.3.2. operators īsteno izglītojošus pasākumus, lai veicinātu sabiedrības izpratni par darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem, t.sk. savu darbību, un tās ietekmi uz iedzīvotāju veselību (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

3.4. ATBILSTĪBA vides prasībām:

- 3.4.1. operators īsteno normatīvos aktos noteiktās prasības darbībām ar jonizējoša starojuma avotiem (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 3.4.2. operatora darbā nav bijuši pārkāpumi ar jonizējošā starojuma avotiem, kas apdraudētu iedzīvotājus un vidi (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 3.4.3. par operatora darbību nav saņemtas pamatotas sūdzības (vērtēšana: 1 – ir saņemtas >3 sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 2 – saņemtas <3 sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 3 – nav saņemtas sūdzības).

4. Vērtēšanas kritēriji pieteikumiem "Zaļā izcilība 2023" operatoriem, kas darbojas ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē:

4.1. PIETEIKUMS:

- 4.1.1. iesniegtais pieteikuma pamatojums, kāpēc izvirzītais pretendents, būtu pelnījis saņemt šo balvu (vērtēšana: 0 – pamatojums nav pietiekams; 2 – pamatojums ir pietiekams). Ja šajā kritērijā vērtējums ir 0, tad pieteikums tiek noraidīts;
- 4.1.2. pieteikuma iesniedzējs (vērtēšana: 0 – iesniedzis pats komersants, 2 – iesniegusi cita organizācija).

4.2. ATTĪSTĪBA:

- 4.2.1. operators ir ieviesis standartu ISO 14 001 „Vides vadības sistēma” vai operators ir reģistrēts Eiropas Savienības Vides pārvaldības un audita sistēmas (EMAS) reģistrā (vērtēšana: 0 – nav, 3 – ir);
- 4.2.2. operators ir novērtējis iespējamās savas darbības ietekmes uz vidi riskus un veicis attiecīgus pasākumus to novēršanai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 4.2.3. operators ir ieviesis kādus labākos pieejamos tehniskos paņēmienus vai tīrākas ražošanas pasākumu (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 4.2.4. operators īsteno pasākumus pārejai uz aprites ekonomiku, piemēram, atkritumu pārvēršanai par resursiem, noslēgtu materiālu ciklu veidošanai un otrreizējo izejvielu izmantošanai, ilgtspējīga patēriņa veicināšanai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 4.2.5. operators sazinās ar Valsts vides dienestu digitālā vidē/ izmanto e-pakalpojumus (vērtēšana: 1 – dažreiz sazinās, 2 – izmanto e-pakalpojumus, 3 – sazinās digitāli un izmanto e-pakalpojumus);
- 4.2.6. operators īsteno aktivitātes uzņēmuma darbinieku vides apziņas veidošanā (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

4.3. ATBILSTĪBA vides prasībām:

- 4.3.1. operators ievēro vides aizsardzības normatīvos aktus, Valsts vides dienesta izsniegtās atļaujas (licences) nosacījumus, kā arī termiņus iesniegumu iesniegšanai un valsts statistisko pārskatu iesniegšanai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);

- 4.3.2. par operatora darbību nav saņemtas pamatotas sūdzības no iedzīvotājiem (vērtēšana: 1 – ir saņemtas >3 sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 2 – saņemtas <3 sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 3 – nav saņemtas sūdzības).

5. Vērtēšanas kritēriji pieteikumiem "Zaļā izcilība 2023" nominācijā "Zaļās izcilības balva par sadarbību" (pašvaldībām, valsts un pašvaldību iestādēm, nevalstiskajām organizācijām):

5.1. PIETEIKUMS:

- 5.1.1. iesniegtais pieteikuma pamatojums, kāpēc izvirzītais pretendents, būtu pelnījis saņemt šo balvu (vērtēšana: 0 – pamatojums nav pietiekams; 2 – pamatojums ir pietiekams). Ja šajā kritērijā vērtējums ir 0, tad pieteikums tiek noraidīts;

5.2. SADARBĪBA – pretendents sadarbībā ar Valsts vides dienestu veiksmīgi īsteno un nodrošina efektīvu, mērķtiecīgu un koordinētu vienotu normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi vides aizsardzības jomā, kas sekmē vienotu un saskaņotu vides aizsardzības mērķu sasniegšanu:

- 5.2.1. pretendents pieaicina Valsts vides dienestu sadarbībai iestādes stratēģisko dokumentu izstrādē un to izpildē vides aizsardzībā (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 5.2.2. pretendents sadarbojas ar Valsts vides dienestu zivju resursu aizsardzībā (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 5.2.3. pretendents sadarbojas ar Valsts vides dienestu atkritumu apsaimniekošanas kontroles jomā (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 5.2.4. pretendents sadarbojas ar Valsts vides dienestu A, B kategorijas un C apliecinājumu piesārņojošās darbības veicēju kontrolē (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

5.3. SADARBĪBA un SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA:

- 5.3.1. pretendents īsteno izglītojošus pasākumus, lai veicinātu sabiedrības saudzīgu attieksmi un izpratni par sakārtotas vides nepieciešamību (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 5.3.2. pretendents informē sabiedrību par aktuālajiem vides aizsardzības jaunumiem un jautājumiem (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili).

5.4. ATBILSTĪBA vides prasībām:

- 5.4.1. pretendents ievēro vides aizsardzības normatīvos aktus (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi).

6. Vērtēšanas kritēriji pieteikumiem "Zaļā izcilība 2023" nominācijā "Zaļā izcilība piesārņoto vietu sanācijā":

6.1. PIETEIKUMS:

- 6.1.1. iesniegtais pieteikuma pamatojums, kāpēc izvirzītais pretendents, būtu pelnījis saņemt šo balvu (vērtēšana: 0 – pamatojums nav pietiekams; 2 – pamatojums ir pietiekams). Ja šajā kritērijā vērtējums ir 0, tad pieteikums tiek noraidīts;
- 6.1.2. pieteikuma iesniedzējs (vērtēšana: 0 – iesniedzis pats komersants vai piesārņotas vietas īpašnieks, 2 – iesniegusi cita organizācija).

6.2. TEHNOLOĢIJAS:

- 6.2.1. Īstenots pilotprojekts tehnoloģiju verificēšanai (vērtēšana: 0 – nav pilotprojekta, 1 -daļēji nosedz izmantotās tehnoloģijas, 2 - pilnībā nosedz izmantotās tehnoloģijas);
- 6.2.2. Inovācijas (0 – inovāciju nav, 1 – inovācijas Latvijas mērogā, 3 – inovācijas Eiropas mērogā);
- 6.2.3. *In situ*, *ex situ* tehnoloģiju izmantošana (0 - *ex situ*; 1 - kombinēts, 2 - *in situ*).

6.3. ATTĪSTĪBA:

- 6.3.1. Projekta ietveros ir veikts visaptverošs vides risku izvērtējums¹ un paredzēti noteikti pasākumi to novēršanai (vērtēšana: 1 - labi, 2 - ļoti labi, 3 – izcili);
- 6.3.2. Projekta ietvaros ir izmantojis kādus labākos pieejamos tehniskos paņēmienus (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);

¹ Saskaņā ar vadlīnijām "Piesārņoto teritoriju izpētei un sanācijai", ESDA, 2021.
<https://www.vvd.gov.lv/lv/media/7854/download>

- 6.3.3. Projekta ietvaros īstenota aprites ekonomika, piemēram, atkritumu pārvēršana par resursiem, noslēgtu materiālu ciklu veidošana un otrreizējo izejvielu izmantošana (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);

6.4. SADARBĪBA un SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA:

- 6.4.1. Projekta ietvaros Valsts vides dienestam sniegta visa pieprasītā informācija pēc būtības un noteiktajos termiņos (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 6.4.2. Projekta ietvaros īstenoti informatīvie pasākumi, lai veicinātu sabiedrības izpratni par sanācijas darbu būtiskumu un draudu novēršanu videi un cilvēku veselībai (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);

6.5. ATBILSTĪBA vides prasībām:

- 6.5.1. Projekta ietvaros (abi) ievēroti vides aizsardzības normatīvie akti, Valsts vides dienesta izsniegtās atļaujas nosacījumi, kā arī termiņi saziņai ar VVD (vērtēšana: 1 – labi, 2 – ļoti labi, 3 – izcili);
- 6.5.2. Par sanācijas darbiem nav saņemtas pamatotas sūdzības no iedzīvotājiem (vērtēšana: 0 – ir saņemtas sūdzības, kas pārbaudes laikā apstiprinājās, 2 – saņemtas, kas pārbaudes laikā nav apstiprinājušās, 3 – nav saņemtas sūdzības).